

Právo multimediálně

Recenze multimediálního učebního textu „Základy teorie práva“
(Večeřa M., Dostálová J., Harvánek J., Houbová D., MU v Brně, vydání první, 2004)

Jan Stejskal*

Současná informační a mediální společnost, v níž se rapidně mění charakter práce, reformuje též nároky na povahu vzdělávacího procesu. Edukace už se neomezuje na přípravné, předpracovní stadium, stává se průběžným požadavkem většiny profesí. V dané souvislosti je nejtypičtější studijní pomůcka minulosti, kniha, stále častěji vytlačována či alespoň doplňována multimediálními instrumenty. Je proto prozřavé, že v době, kdy se rychlost počítačů zdvojnásobuje každých osmáct měsíců a kdy vznikají vize „učebny beze stěn“, přichází i MU se zvláštní ediční řadou multimediálních pomůcek. V rámci této řady sestavil soubor zkušených autorů katedry Právní teorie PrF MU multimediální učební text s přílohou v podobě CD-ROMu, jenž konvenuje právě rostoucí poptávce po interaktivních vzdělávacích metodách. Učebnice „Základy teorie práva“ tak formou vyhovuje recentním trendům; jaké je potom její obsahové zaměření?

V souladu se zvoleným názvem autoři do dvanácti kapitol přehledně uspořádali dvanáct fundamentálních okruhů z problematiky práva. S logickou posloupností je čtenář zván k bazálním právním tématům: seznámí se s klíčovými pojmy práva, systémem právní regulace jako celkem vsazeným do kontextu hlavních právních kultur, má možnost poodhalit dnes tolik diskutované modely konceptu právního státu i jeho podstatné principy, informuje se o právní normě jako normě sociální specifického druhu. V patřičné návaznosti text pojednává jednotlivé fáze normativní právní reglementace, od tvorby právních pravidel se čtenář přesouvá k jejich interpretaci a posléze též realizaci, v samotné kapitole jsou rozebrány právní vztahy. Rovněž není opomenut fenomén právní odpovědnosti, cenná je srozumitelná tabulková komparace prvků subjektivní a objektivní odpovědnosti, učebnice se potom uzavírá právními zárukami zákonnosti včetně jejich vyčer-

pávající klasifikace. Co se týče zaměření, kniha tedy poskytuje kvalitní platformu všem zájemcům o právní studia, lze z ní čerpat v pozitivněprávních oborech, jakož i na ní založit detailnější bádání ve sféře právní teorie.

Multimediální složka učební pomůcky, CD-ROM „Základy teorie práva“, se před uživatelem rozvine na monitoru v decentní, soustředění na obsah nerozptylující grafické úpravě. Snadno pochopitelný systém hypertextových odkazů s jednoduše přístupnou navigací – dokumentem se lze pohybovat identickými postupy, jež každý zná z Internetu – nabízí pak oproti tištěnému textu jisté výhody. Zejména se jedná o vzájemné propojení vlastního výkladu s otázkami a praktickými příklady. Celý soubor je totiž rozčleněn do tří oddílů, které tvoří text, otázky a příklady. Uvedené tři části jsou mezi sebou provázány tzv. „odkazy k tématu“; těmito lze probrat určité téma z aspektu teoretického (text), přečtenou materii si sám vůči sobě ověřit (otázky) a nakonec též procvičit i z hlediska praxe (příklady). Skrze interaktivní způsob práce s dokumentem tak student nenásilnou cestou dospěje k hlubšímu, zevrubnému pochopení zacíleného tématu, setká se blíže s právem (zodpovídáním nastolených otázek a řešením příkladů) ze strany teorie i praxe. Lepší vhled do problematiky není ovšem jedinou výhodou CD-ROMu; právníci, stejně jako lidé zabývající se právem ve své profesi pouze částečně, čím dál zřetelněji preferují specializované právní programy (ASPI, Legsys), představený dokument dobře harmonuje skutečné dnešní orientaci. Vhodná selekce příkladů – třeba aktuální případ definice mateřství a jeho výkladu ve světle moderních medicínských metod – jen podtrhuje smyslnost multimediální cvičebnice.

Lze tedy shrnout, že prezentovaný multimediální text naplňuje koncepční záměr autorů, v moder-

* JUDr. Jan Stejskal, doktorand katedry Právní teorie PrF MU, Brno

ním hávu nalézáme výstižné vyjádření „základních věcí práva“, jež nejlépe poslouží frekventantům právních bakalářských studijních programů a studentům programů mezioborových (např. Evropská kulturní a správní studia MU v Brně). Pregnantní artikulace

témat, přehlednost, multimediální interaktivita jsou zásadními přednostmi učebnice „Základy teorie práva“, jíž proto může použít každý, kdo usiluje o proniknutí do současného světa práva.